

Læring i praksis

> Lisbeth Hybholt, Ph.d.-studerende

Program

- › Oplæg: Læring i praksis
- › Gruppearbejde ved bordene
- › Oplæg: Erfaringer fra et aktionsforskningsprojekt
- › Gruppearbejde ved bordene
- › Fælles opsamling med formidling fra hver gruppe

Læring i praksis kan ses i relation til

> hverdagslæring

> medarbejderlæring

> formel uddannelse

Gruppearbejde ved bordene

- › Hvordan foregår læring i praksis på din arbejdsplads eller dit projekt?
- › Vælg et postkort der giver dig associationer til læring i praksis på din arbejdsplads/projekt
- › Fortæl gruppen hvordan du forstår læring i praksis og hvordan der foregår læring i praksis på din arbejdsplads/projekt

Erfaringer fra aktionsforskningsprojektet: '**Udvikling af læringsmiljø i psykiatrien - læremuligheder, kompetenceudvikling & innovation**'

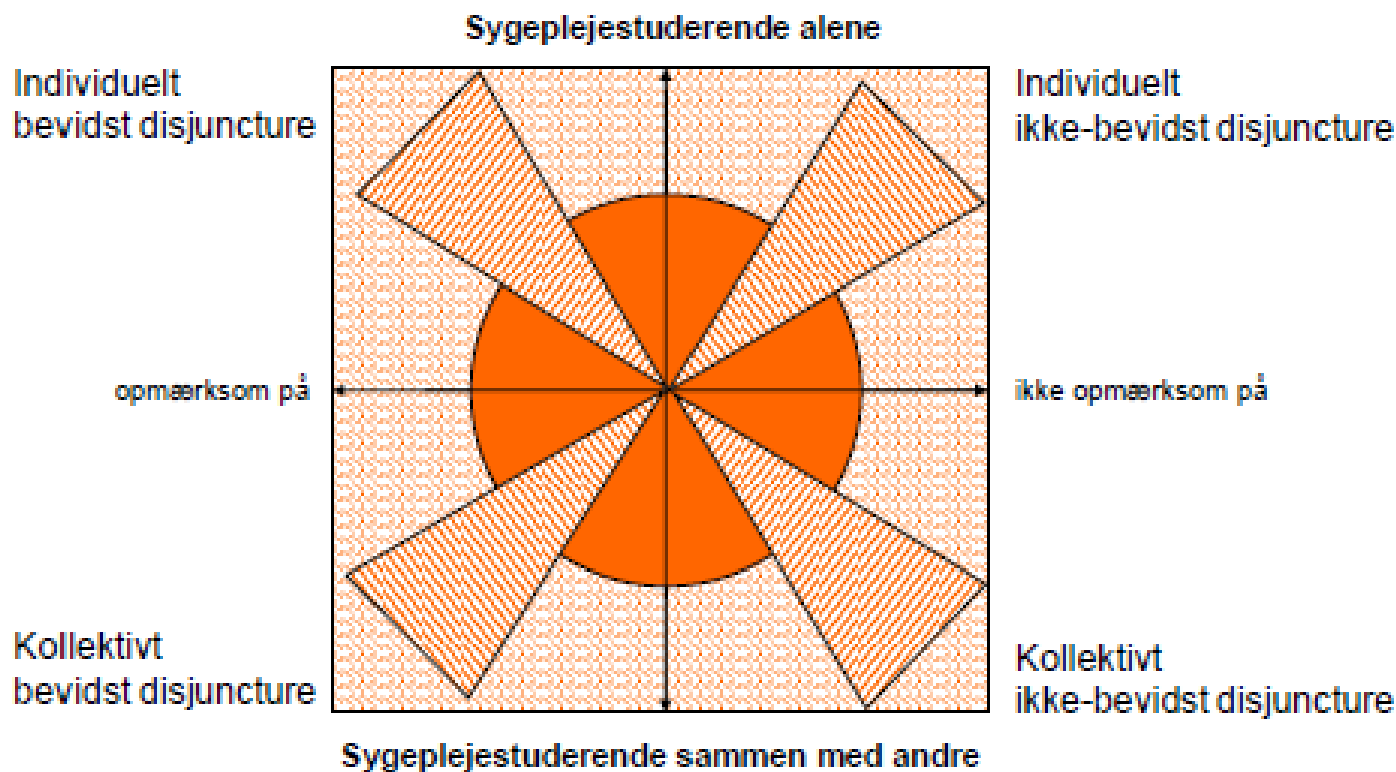
- > baggrund
- > design
- > metoderne at skrive logbog og at observere hinanden
- > refleksion og selv-refleksion
- > kompetenceudvikling gennem læring i praksis

Baggrund

Vindmøllemodellen

Sygeplejestuderendes læreprocesser i interaktion med psykiatriske patienter

Lære at være psykiatrisk sygeplejerske (professionel socialisering)

Lære at udøve psykiatrisk sygepleje (udvikle professionalisme)

Pseudo-hverdagslivsaktiviteter

REGION NORDJYLLAND

Psykiatri

regionmidtjylland **midt**

REGION
SJÆLLAND

Baggrund

> Deltagere:

> projektstyregruppe:

- > Uddannelsesansvarlige sygeplejersker (17/14) fra fire regioner
- > en ph.d.-studerende
- > en projektleder fra NCK

> lokale arbejdsgrupper:

- > kliniske vejledere (93/67)
- > uddannelsesansvarlige sygeplejersker

> Formålet var bl.a. at udvikle de kliniske vejlederes vejlederkompetence

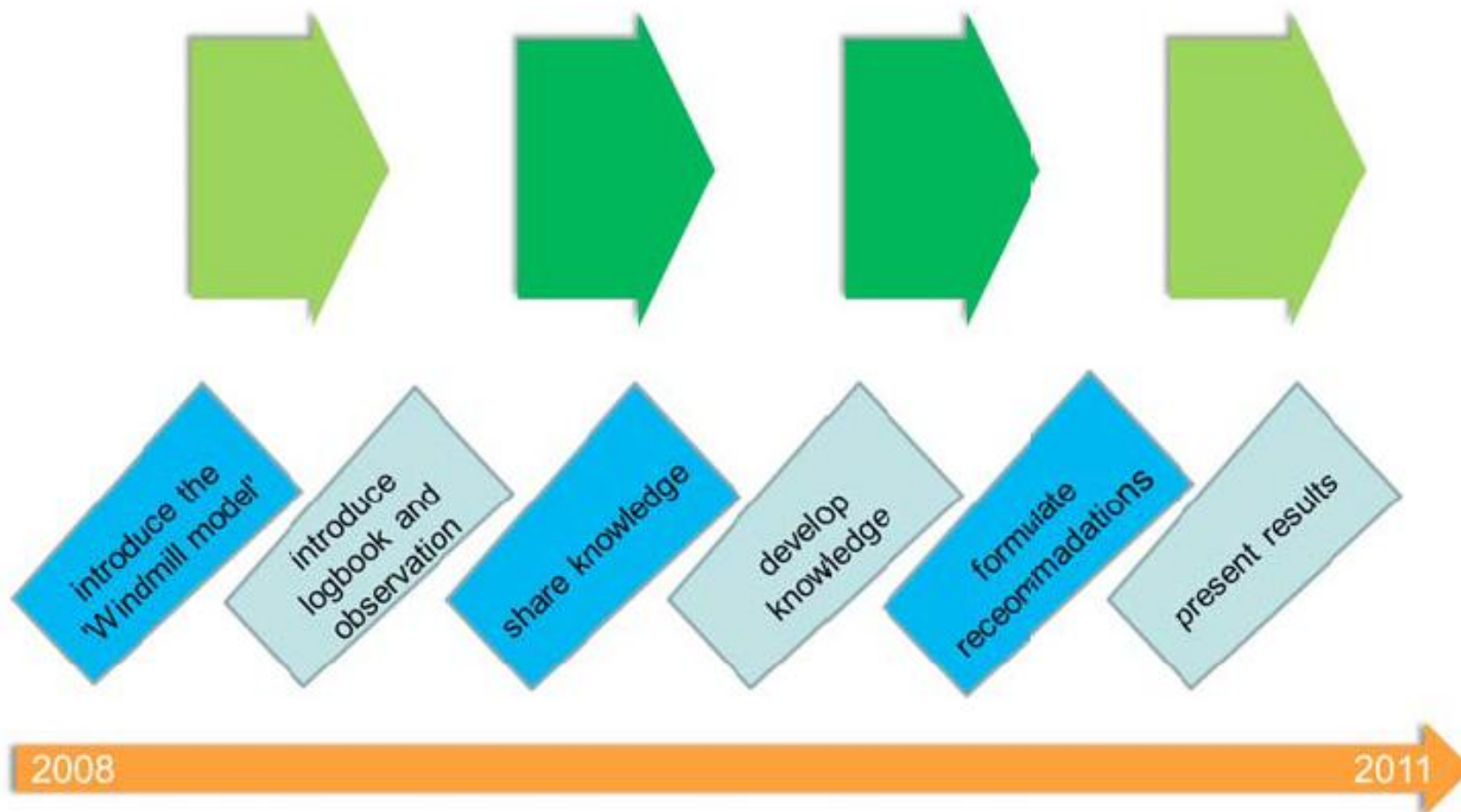
Design: fire faser

Design: arbejdsseminar

At skrive logbog og at observere

- *

  - › Logbog to gange otte uger
    - › 43 i første omgang
    - › 24 i anden omgang
    - › I alt 67 logbøger

  - › Observationer to gange syv timer
    - › 52 i første observationsrunde
    - › 24 i anden observationsrunde
    - › I alt 76 observationer

  - › Barrierer

Refleksion og selv-refleksion gennem at skrive logbog og observere hinandens vejleder praksis

- › Refleksion ses som overvejelser og eftertanker om f.eks. en oplevelse at
  - › iagttage en iagttagelse
  - › sætte fokus på en oplevelse, begivenhed eller handling.

- › Selv-refleksion ses som overvejelser og eftertanker om en selv
  - › metaperspektiv på ens egen praksis
  - › reflektere over sig selv – refleksivitet
  - › fokus flyttes fra det iagttagede til iagttageren selv, hvorved det bliver muligt at reflektere over sin egen andel i en given situation.

(Fibæk Laursen 1997)

Refleksion i vejledning og selv-refleksion via logbog

”Den studerende tog situationen op til næste vejledning og vi fik den snakket igennem. Det positive ved situationen var, at den studerende via vores samtale, det at blive anerkendt samt egne refleksioner, fik styr på egne følelser og blev i stand til at møde barnet igen uden mén af episoden. Mit umiddelbare bud vil være, at hun er blevet bevidst om noget, som tidligere har været ubevidst for hende. (refleksion i vejledningen).

Jeg er blevet bevidst om, at jeg måske i en vis udstrækning skal forsøge at give de studerende redskaber til at tackle situationen, frem for at skåne dem fra den” (refleksivitet) (logbog, vejl. nr. 36, 1. logbog, uge 7).

Selv-refleksion og at blive observeret

”Jeg tænker, at det er jo ikke kun det at se hinanden. Hvordan hinanden arbejder, det er også den måde man tænker på, når en anden skal se, hvad man laver, den går ligesom to veje.

Jeg kan da huske, at jeg tænkte rigtig meget over, hvordan jeg nu gjorde, når jeg vejledte de studerende, når jeg vidste, at der kom en kollega en uge efter og skulle kikke på. Der blev sat noget i gang i mit hoved i hvert fald ... på en god måde. Jeg var ikke sådan nervøs, det var mere sådan reflekterende egentligt, hvad er det egentligt, jeg går og gør” (2. fokusgruppeinterview, HI, 221-22:130 (redigeret citat))

Pædagogisk og metodisk kompetenceudvikling gennem refleksion over fundene

- * Analyse af observationerne viste bl.a.
  - > væg-til-væg vejledning frem for eksemplarisk vejledning
  - > vejledning der er planlagt ud fra hvornår der skal foregå, men ikke ift. indhold
  - > Vidensdeling

”Måske praktiserer vi mere monolog end dialog” (citater fra klinisk vejleder under arbejdsseminar)

”... man kunne egentlig godt bede den studerende om at have reflekteret lidt på forhånd og sige, jamen når vi skal mødes næste gang til vejledning, så vil jeg gerne have, at det er sådan og sådan, vi kommer ind på, for så kan jeg også forberede mig. Det synes jeg – det gav mig en aha-oplevelse sidste gang [ved arbejdsseminar].” (ÅL,332-339:16).

Pædagogisk og metodisk kompetenceudvikling – ved at deltage i LIP-projektet

- › At se og anvende store lærermuligheder i det små
- › ” ... det kunne være, at de skal ned og vække en patient. Hvad gør du så, hvad tanker har du, vil du banke på døren første gang stille og roligt, næste gang måske lidt hårdere, afventer du et svar fra patienten? Der er ingen svar, så låser du døren op. Kommer ind i et mørkt rum, med gardinet trukket for. Hvad er så næste trin, kunne det være at tænde lyset eller hvad vil du gøre? Dette kunne være, at hvis du tænder lyset, at patient svarer – sluk da for helvede det lys der.” (MIC,66-73:6, redigeret).
- › ”... noget af det, der har gjort en stor forandring for mig, er det der med at være bevidst om de ting, som jeg sætter de studerende til. At tage børnene med over i skolen, er ikke bare at tage børnene med over i skolen. Det at spise sammen med børnene er heller ikke bare at spise sammen med dem. Så hver eneste gang de skal nogle ting, så er jeg blevet mere opmærksom på at fortælle dem, hvad det er for nogle opgaver, der ligger i det, end jeg har været før”. (BUC,35-40:36 redigeret).
- › ”...noget af det jeg er blevet tydeligere på er hvad der er læring. Jeg tror også nogle gange, at jeg er en pain in the ass når jeg siger, 'jamen de skal bare med og vi skal omtale det som læring'. De er lige ved at brække sig over ordet. Men det kan jeg godt bære. Fordi det er vi nødt til og jeg er blevet styrket i at sige 'det er hverdagssituationerne, vi skal gå efter - det er dem, der er læringspotentialet.’” (MIB,842-846:3 red)

Gruppearbejde ved bordene

- › Har I fået ideer til at gennemføre læring i praksis på jeres arbejdsplads?
- › Har I fået nye tanker om hvordan I forstår læring i praksis og hvordan der foregår læring i praksis på jeres arbejdspladser/projekter?
- › Er der mulighed for store læremuligheder i det små på jeres arbejdsplads?
- › Er der noget der kan bruges i forhold til nyansatte, elever, studerende, ændringer af arbejdsgange m.m.
- › Skriv essensen af gruppearbejdet ned på en planche og fremlæg for plenum

Afsluttende kommentarer

> Kilder:

- > Delrapporter der ligger på <http://ncfk.dpu.dk/7288/>
- > Kragelund, L (2011) The windmill of learning processes: A learning and teaching tool for student nurses and mentors. *Nurse Education Today*. P. 54-58
- > Kragelund, L. (2011) Counselling om a practice-based education used as competence development among mentors. *Kursiv*. P. 41-64 (findes på www.dpu.dk/cursiv)
- > Kragelund, L (2011) Learning in practice and by experience. DOI: <http://dx.doi.org/10.1007/978-1-4419-1428-6>

